

ශීර්ෂය 119 - විදුලිබල හා බලශක්ති අමාත්‍යාංශය

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 මතය

ශීර්ෂය 119 - විදුලිබල හා බලශක්ති අමාත්‍යාංශයේ 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශනය, එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශනය හා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනවලින් සමන්විත 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 11(1) වගන්තිය ප්‍රකාරව විදුලිබල හා බලශක්ති අමාත්‍යාංශය වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලබන මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් ඇතුළත් සම්පිණ්ඩන වාර්තාව 2024 මැයි 31 දින ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරී වෙත නිකුත් කරන ලදී. විගණන පනතේ 11(2) වගන්තිය ප්‍රකාරව අමාත්‍යාංශයට අදාළ වාර්ෂික විස්තරාත්මක කළමනාකරණ විගණන වාර්තාව 2024 ඔක්තෝබර් 02 දින ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරී වෙත නිකුත් කරන ලදී. ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(6) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 10 වගන්තිය ප්‍රකාරව මෙම වාර්තාව පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලැබේ.

විදුලිබල හා බලශක්ති අමාත්‍යාංශයේ මූල්‍ය ජර්කාශනවලින් 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට විදුලිබල හා බලශක්ති අමාත්‍යාංශයේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ මුලධර්මවලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 මතය සඳහා පදනම

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ජර) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් මාගේ වගකීම, විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබා ගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ වගකීම

පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ මුලධර්මවලට අනුකූලව හා 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 38 වගන්තියේ සඳහන් විධිවිධානවලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කෙරෙන පරිදි මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම හා වංචා සහ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකි වනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ වගකීම වේ.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) වගන්තිය ප්‍රකාරව අමාත්‍යාංශය විසින් වාර්ෂික හා කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වා ගෙන යා යුතුය.

ජාතික විගණන පනතේ 38(1)(ඇ) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව අමාත්‍යාංශයේ මූල්‍ය පාලනය සඳහා සඵලදායී අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතියක් සකස් කර පවත්වා ගෙන යනු ලබන බවට ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරී සහතික විය යුතු අතර එම පද්ධතියේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව කලින් කල සමාලෝචනයක් සිදු කර ඒ අනුව පද්ධතිය ඵලදායී ලෙස කරගෙන යාමට අවශ්‍ය වෙනස්කම් සිදු කරනු ලැබිය යුතුය.

1.4 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය පිළිබඳ විගණකගේ වගකීම

සමස්ථයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා හා වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණකාධිපති වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑම විටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන් අනාවරණය කර ගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇති විය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මකභාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කර ගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම් හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, චේතනාන්විත මඟහැරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟහැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබා ගන්නා ලදී.
- හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය සහ අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණ අයුරින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් බව ඇගයීම.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

මාගේ විගණනය තුළදී හඳුනාගත් වැදගත් විගණන සොයාගැනීම්, ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර පාලන දුර්වලතා හා අනෙකුත් කරුණු පිළිබඳව ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරී දැනුවත් කරමි.

1.5 වෙනත් නෛතික අවශ්‍යතා පිළිබඳ වාර්තාව

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6(1)(ඇ) වගන්තිය ප්‍රකාරව පහත සඳහන් කරුණු මා ප්‍රකාශ කරමි.

- (අ) මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉකුත් වර්ෂය සමඟ අනුරූප වන බවට,
- (ආ) ඉකුත් වර්ෂයට අදාළ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මා විසින් කර තිබුණු නිර්දේශ ක්‍රියාත්මක කර තිබුණි.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 ආදායම් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) පෞද්ගලික සමාගම් දෙකකින් 2023 වර්ෂයේ දෙවන අර්ධ වර්ෂය වෙනුවෙන් අය විය යුතු එකතුව රු.මිලියන 3.1 ක් ලිහිසි තෙල් අනිවාර්ය ලියාපදිංචි ගාස්තු 2024 මැයි වන විටත් අමාත්‍යාංශය වෙත ලැබී නොතිබුණි.	එක් සමාගමක් 2023 දෙවන අර්ධ වර්ෂය සඳහා රු.87,260ක් හිඟව පවතින අතර මෙම අමාත්‍යාංශය හා ගිවිසුම් ගතවීමේ ක්‍රියාවලියට අදාළ අනෙකුත් සමාගම් සමඟ ගිවිසුම් ගතවීමේ ක්‍රියාවලිය අවසන් වීමෙන් පසුව 2023 දෙවන අර්ධ වර්ෂයේ සිට අදාළ බලපත්‍ර ගාස්තු අය කර ගැනීමට කටයුතු කරනු ලැබේ.	නිසි පරිදි කාලීනව ආදායම් රැස්කිරීමට කටයුතු කළයුතු වේ.
(ආ) 2023 වර්ෂයේ පළමු අර්ධ වර්ෂයට හා 2022 වර්ෂයේ දෙවන අර්ධ වර්ෂයට අදාළව තාර වෙළඳාම සඳහා බලපත්‍ර ගාස්තු පිළිවෙලින් රු.මිලියන 2.4 ක් හා රු.මිලියන 2 ක් ලංකා ඛනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාවෙන් අය කර ගැනීමට අපොහොසත්ව තිබුණි.	2022 හා 2023 වර්ෂ වල තාර වෙළඳාම සඳහා බලපත්‍ර ගාස්තු ගෙවන ලෙස CPC ආයතනය දැනුවත් කරන ලදී.	නිසි පරිදි කාලීනව ආදායම් රැස්කිරීමට කටයුතු කළයුතු වේ.

2.2 බැරකම් හා බැඳීම්වලට එළඹීම

විගණන නිරීක්ෂණය	ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
විදුලිබල මණ්ඩලයේ 2023 වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලට අනුව අමාත්‍යාංශයට විදුලි ජනක යන්ත්‍ර ලබාදීම වෙනුවෙන් 2010 වර්ෂයේ සිට ලැබිය යුතු රු.මිලියන 15.8 ක් ද, වායු සම්කරණ අළුත්වැඩියා හා සේවා කිරීම වෙනුවෙන් 2008 වර්ෂයේ සිට ලැබිය යුතු රු.මිලියන 9.1 ක් ද පැවතුනද, අමාත්‍යාංශ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල එම වටිනාකම් බැරකම් ලෙස දක්වා නොතිබූ අතර සමාලෝචිත වර්ෂය අවසන් වනවිටත් එය පියවීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	මේ සම්බන්ධ තොරතුරු ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය වෙතින් විමසා ඇති අතර, තොරතුරු ලැබීමෙන් පසු අවශ්‍ය ඉදිරි කටයුතු සිදු කරනු ලබයි.	බැරකම් සම්බන්ධ වාර්තා නිසි පරිදි පවත්වා ගෙන යා යුතු වේ.

2.3 නීති, රීති හා රෙගුලාසිවලට අනුකූල නොවීම

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

නීතිරීති, රෙගුලාසි වලට යොමුව	වටිනාකම රු.මිලියන	අනුකූල නොවීම	ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි සංග්‍රහය මුදල් රෙගුලාසි 104 (3) හා 104 (4)	-	2021 – 2023 කාලය තුළ සිදු වූ වාහන අනතුරු 07 ක ප්‍රාරම්භක වාර්තා බොහෝ ප්‍රමාද වී නිකුත් කර තිබූ අතර ඒවායේ අවසන් වාර්තා 2024 මැයි වන විට ද නිකුත් කර නොතිබුණි.	අලුත්වැඩියා කටයුතු හා පොලීස් වාර්තා ලැබුණ විගස මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාර අදාළ වාර්තා නිකුත් කිරීමට කටයුතු කරනු ලබයි.	මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුවේ.
(ආ) 2017 දෙසැම්බර් 21 දිනැති අංක 2/2017 දරණ වත්කම් කළමනාකරණ චක්‍රලේඛය	-	අමාත්‍යාංශය සතු වාහනයක් නිසි පවරා දීමකින් තොරව ශ්‍රී ලංකා පරමාණුක බලශක්ති නියාමන සභාව විසින් පරිහරණය කරන අතර, තවත් අමාත්‍යාංශයක්, ව්‍යාපෘතියක් හා මණ්ඩලයක් සතු වාහන 03 ක් අයිතිය පවරා ගැනීමකින් තොරව අමාත්‍යාංශය විසින් දීර්ඝ කාලයක සිට පරිහරණය කරමින් තිබුණි.	නඩු කටයුත්තකට අදාළ වාහනයක් බැවින් එම නඩුව අවසන් වූ පසුව පවරා දීමට අපේක්ෂා කරන අතර වෙනත් අමාත්‍යාංශයක් සතු වාහනයේ ලියාපදිංචි අයිතිය තහවුරු කර පවරා ගැනීමට කටයුතු සිදු කරමින් පවතියි. ව්‍යාපෘතිය මෙතෙක් අවසන් නොමැති බැවින් ව්‍යාපෘතිය සතු වාහනය පවරා ගත නොහැකි අතර මණ්ඩලය සතු වාහනය	චක්‍රලේඛ ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.

අමාත්‍යාංශය
වෙත පවරා
ගැනීමට
ක්‍රියාකරමින්
පවතින අතර
නොහැකි
වුවහොත්
වාහනය නැවත
මණ්ඩලයට දීමට
උපදෙස් දී ඇත.

<p>(ඇ) 2019 දෙසැම්බර් 17 දිනැති අංක 08/2019 දරණ ඉලෙක්ට්‍රොනික් රාජ්‍ය ප්‍රසම්පාදන පද්ධතිය (e-GP System) ක්‍රියාත්මක කිරීම සම්බන්ධ රාජ්‍ය මූල්‍ය වක්‍රලේඛය</p>	<p>- සියළු රාජ්‍ය ආයතන 2020 ජනවාරි 31 දිනට ප්‍රථම e-GP පද්ධතියේ ලියාපදිංචි විය යුතු වුවත් අමාත්‍යාංශය විසින් 2024 අප්‍රේල් 30 දින වන විටත් උක්ත පද්ධතියේ ලියාපදිංචි වී නොතිබුණි.</p>	<p>අමාත්‍යාංශය මේ දක්වා ඉලෙක්ට්‍රොනික් රාජ්‍ය ප්‍රසම්පාදන පද්ධතියෙහි (EGP System) ලියාපදිංචි කර නොමැති වුවත් එහි ලියාපදිංචි වීමට අදාළ කටයුතු සිදු කිරීමට සටහන් කර ගන්නා ලදී.</p>	<p>වක්‍රලේඛ ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.</p>
---	--	--	---

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 කාර්යසාධනය

3.1.2 ව්‍යාපෘති ඉටු කිරීමේ ප්‍රමාදයන්

විගණන නිරීක්ෂණය	ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) ලංකා බණිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාව විසින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන ව්‍යාපෘති</p>	<p>මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් සමාගමට 2024 වර්ෂය සඳහා අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ බලපත්‍රය ලබා දී නොමැත. තවද, සමාගම සතුව පවතින රු. මිලියන 83 ක වත්කම් නැවත රජයට අයකර ගැනීමට සමාගමේ සංවර්ධනය වෙනුවෙන් සිදු කිරීමට යෝජිත ක්‍රියාකාරකම් ඇතුළත් විස්තරාත්මක ව්‍යාපෘති</p>	<p>රජයේ ආයෝජන සිදුකිරීමේදී එහි අනාගත ප්‍රතිලාභ ලැබීමේ සුරක්ෂිතතාවය හා ලාභදායීත්වය පිළිබඳ නිසි සැලකිල්ලකින් කටයුතු සිදුකළ යුතුවේ.</p>

අනුමැතිය මත 2018 සැප්තැම්බර් 26 දින ප්‍රතිව්‍යුහගත කර ඇති මෙම සමාගමේ සියයට 60ක අයිතිය රජයට අහිමි වී තිබූ අතර සමාගමේ වත්කම් හා ඊට අදාළ පොළිය නැවත අය කර ගන්නා තෙක් සමාගමේ කොටස් අයිතියෙන් සියයට 1 ක් අමාත්‍යාංශය සතුව පැවතුණි. තවද, ප්‍රතිව්‍යුහගත කරන අවස්ථාව වන විට සමාගම සතුව තිබූ වත්කම්වල තක්සේරු වටිනාකම රු.මිලියන 83 ක් වූ අතර එම වටිනාකම වසර 10 කින් නැවත රජයට අයකර ගැනීමේ පදනම මත ආයෝජකයා වෙත ලබා දී තිබුණි. 2024 සැප්තැම්බර් වන විට මෙම සමාගම ආයෝජකයා වෙත පවරා වසර 6 ක් ගතව තිබුණ ද, සමාගමේ මෙහෙයුම් කටයුතු ආරම්භ කර නොතිබුණු අතර, රජය වෙත අයවිය යුතු මුදල අයකර ගැනීමේ හැකියාව සම්බන්ධයෙන් අවිනිශ්චිතතාවයක් ද පවතී.

යෝජනාවක් අමාත්‍යාංශය වෙත ලබා ගැනීමට තීරණය වී ඇත. එසේම මෙම ආයතනය තවදුරටත් රාජ්‍ය සමාගමක් නොවන බැවින් රජය වෙත අයවිය යුතු මුදල අයකර ගැනීම සඳහා ආයතනය මුදල් අමාත්‍යාංශය යටතට පත් කිරීමට අවශ්‍ය මාර්ගෝපදේශ ලබා දෙන ලෙසට මුදල් අමාත්‍යාංශය වෙත ඉල්ලීමක් කරන ලදී.

(ii) ඇස්තමේන්තු පිරිවැය රු. මිලියන 560 ක් වූ SOREM (Sapugaskanda Oil Refinery Expansion and Modification Project) ව්‍යාපෘතිය යටතේ වූ ව්‍යාපෘති 2 ක (අංක 2035 හා 2227) සහ ඇස්තමේන්තු පිරිවැය රු. මිලියන 705 ක් වූ මාබ්ම මාර්ගය නැවත සකස් කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය (අංක 2036), ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීමේ ප්‍රමාදය මත සමාලෝචිත වර්ෂය වන විටත් ආරම්භ කර නොතිබුණි.

මෙම ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීමට අදාළව නඩු පවරා ඇති බැවින් නඩු තීන්දුවෙන් අනතුරුව වන්දි ගෙවා අවසන් කිරීමටද ,ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම අවසන් වූ පසු ව්‍යාපෘති කටයුතු ආරම්භ කිරීමටද ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීමේ කටයුතු ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය හරහා 4 වන වගන්තිය යටතේ සිදුකරමින් පවතින බවද දන්වමි.

අමාත්‍යාංශය යටතේ ඇති ආයතන විසින් ක්‍රියාත්මක කිරීමට නියමිත ව්‍යාපෘති සම්බන්ධව නිසි අධීක්ෂණයක් සිදුකිරීමත් ගැටළුකාරී තත්වයන්හිදී අවශ්‍ය මැදිහත්වීම් සිදුකර ව්‍යාපෘති කඩිනමින් නිමකරවීම සඳහාත් කටයුතු කළ යුතුවේ.

(iii) කොළොන්නාව සිට කොළඹ වරායේ සේරම් ගේට්ටුව (Seram gate) දක්වා දැනට පවතින අඟල් 10 නල මාර්ගය ප්‍රතිශ්ඨාපනය කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය සඳහා රු.මිලියන 809.8 ක මුදලක් ඇස්තමේන්තු කර තිබූ අතර ව්‍යාපෘති වාර්තාව අනුව එහි වැඩ 2022 අප්‍රේල් සිට 2023 අප්‍රේල් කාලය තුළ අවසන් කිරීමට සැලසුම්කර තිබුනද, ව්‍යාපෘතියේ වැඩ සමාලෝචිත වර්ෂය අවසන් වන විටත් ආරම්භ කර නොතිබුණි.

දැනට පවතින අඟල් 14" නල මාර්ගය වෙනුවට අඟල් 18" නල මාර්ගයක් ඉදි කිරීම සඳහා ජාතික ක්‍රම සම්පාදන දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුමැතිය ලබා ගන්නා ලද අතර ප්‍රසම්පාදන කටයුතු ආරම්භ කිරීමට අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය ලබා ගැනීමට අවශ්‍ය කටයුතු සිදු කරමින් පවතී.

අමාත්‍යාංශය යටතේ ඇති ආයතන විසින් ක්‍රියාත්මක කිරීමට නියමිත ව්‍යාපෘති සම්බන්ධව නිසි අධීක්ෂණයක් සිදුකිරීමත් ගැටළුකාරී තත්වයන්හිදී අවශ්‍ය මැදිහත්වීම් සිදුකර ව්‍යාපෘති කඩිනමින් නිමකරවීම සඳහාත් කටයුතු කළ යුතුවේ.

(ආ) සුනිත්‍ය බලශක්ති අධිකාරිය විසින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන ව්‍යාපෘති

ගල මුදුන, උඩගල් දෙබොක්ක, මැද කැලේ යන ගම්මාන 03 සඳහා පුනර්ජනනීය බලශක්තිය උපයෝගී කර ගනිමින් කුඩා ජාල මගින් විදුලි පහසුකම් සැපයීම සඳහා සුනිත්‍ය බලශක්ති අධිකාරිය වෙත රු.මිලියන 56.5 ක ප්‍රතිපාදන 2021 වර්ෂයේ ලබා දී තිබූ අතර, 2021 වර්ෂය තුළ රු.මිලියන 33.3 ක් වැය කරමින් ගල මුදුන ගම්මානයට පමණක් විදුලිය සපයා තිබුණි. 2023 දෙසැම්බර් 31 දින වනවිටත් ප්‍රතිපාදන උපයෝජනය රු.මිලියන 33.3 ක් වූ මෙම ව්‍යාපෘතියේ උඩගල් දෙබොක්ක හා මැදකැලේ යන ව්‍යාපෘති නිම කිරීමට වසර 2 ක් පමණ ප්‍රමාද වූ අතර, ව්‍යාපෘතියේ ඉතිරි වැඩ කොටස් මෙතෙක් අවසන් වී නොතිබුණි.

මෙම ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කරන කාලය තුළ කොවිඩ් වසංගතය හා රටෙහි මූල්‍යමය අර්බුදකාරී තත්ත්වයක් මතු වූ බැවින් ඇස්තමේන්තු කල මිල ගණන් ඉහළ යාම හේතුවෙන් ඉතිරි ගම්මාන දෙකෙහි ව්‍යාපෘතියේ වැඩ කටයුතු සිදු කිරීමට නොහැකි වී ඇත. නමුත්, ව්‍යාපෘතියේ සමාජමය හා ආර්ථිකමය වටිනාකම සැලකිල්ලට ගෙන ශ්‍රී ලංකා සුනිත්‍ය බලශක්ති අධිකාරිය විසින් ව්‍යාපෘතියේ ඉතිරි වැඩ කටයුතු නිම කිරීමට අදාළව මූල්‍යමය කරුණු සම්බන්ධයෙන් අදාළ ව්‍යාපෘති සමාගම සමඟ සාකච්ඡා ආරම්භ කර 2024 වර්ෂයේදී නැවත ටෙන්ඩර් කැඳවා ව්‍යාපෘතිය ඉදිරියට කරගෙන යාමට අවශ්‍ය පියවර ගෙන ඇත.

ව්‍යාපෘති අවසන් කර අපේක්ෂිත ප්‍රතිලාභ ප්‍රමාදයකින් තොරව ලබා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

3.2 විදේශ ආධාර ව්‍යාපෘති

3.2.1 ව්‍යාපෘති ඉටු කිරීමේ ප්‍රමාදයන්

විගණන නිරීක්ෂණය	ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) මෙ.වො 31 ක ධාරිතාවක් ජාතික විදුලි ජාලයට ලබාගැනීමේ අරමුණින් ක්‍රියාත්මක ඇස්තමේන්තුගත පිරිවැය රු.මිලියන 19,288 ක්වූ මොරගොල්ල ජල විදුලි බලාගාරය ඉදිකිරීමේ ව්‍යාපෘතිය 2014 වර්ෂයේ ආරම්භ කිරීමට සැලසුම් කලද අවුරුදු 3 ක ප්‍රමාද කාලයකින් පසුව මෙහි වැඩ කටයුතු 2018 වර්ෂයේදී ආරම්භ කර තිබුණි. එසේම ලබාගත් ණය මුදල වෙනුවෙන් රු.මිලියන 28 කට ආසන්න මුදලක් (USD 177,931) කැපකිරීම් ගාස්තු ලෙස (commitment charges) 2017 වර්ෂයේදී ගෙවීමට සිදුව තිබුණි. ව්‍යාපෘතියේ ණය කාලය 2024 ජුනි මස අවසන් වන අතර</p>	<p>ඒක දේශික මත්ස්‍යකු හමුවීම, මහවැලි අධිකාරියේ දැනුම් දීම මත ජලාශයේ වේල්ලේ සැලසුම නැවත වෙනස් කිරීමට සිදුවීම පාරිසරික අනුමැතීන්ගේ ප්‍රමාදය, කොවිඩ් වසංගත තත්වය සහ ඉන් පසු ඇතිවූ ආර්ථික අර්බුදය හමුවේ ප්‍රමාද වූ මෙම ව්‍යාපෘතිය මේ වන විට 73% භෞතික ප්‍රගතියක් අත්කරගෙන ඇති අතර රු. මිලියන 16,844 ක</p>	<p>නියමිත කාලවකවානු තුළ ව්‍යාපෘති නිම කිරීමට කටයුතු කර අපේක්ෂිත ඉලක්ක ලඟා කර ගත යුතුය.</p>

අනෙකුත් සිවිල් වැඩ හා ඉදිකිරීම් අවසන් කිරීමට 2025 දෙසැම්බර් 30 දක්වා වසරක ණය දිගුවක් ඉල්ලා තිබුණි. තවද, 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා රු.මිලියන 14,269 ක් වැය කර තිබූ අතර භෞතික ප්‍රගතිය සියයට 64 ක් වී තිබුණි.

මුදලක් වැය කර ඇත. ව්‍යාපෘතියේ ණය පහසුකම අවසන් වන 2024 ජූලි 13 දිනට අපේක්ෂිත භෞතික ප්‍රගතිය 85% කි. ඉතිරි වැඩ සඳහා අරමුදල් සම්පාදනයට ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව වෙත ඉල්ලීමක් ඉදිරිපත් කර ඇත. ඒ අනුව, මෙම ව්‍යාපෘතිය මඟින් ජලවිදුලි නිෂ්පාදනය ආරම්භ කිරීමට 2024 වසර අවසාන වීමට පෙර හැකිවනු ඇතැයි අපේක්ෂිතය.

(ආ) බස්නාහිර, මධ්‍යම හා උතුරු මැද පලාත්වල සම්ප්‍රේෂණ ජාල සංවර්ධනය කිරීම හා සම්ප්‍රේෂණ හානි අවම කිරීමේ අරමුණින් පැකේජ 4 ක් යටතේ ක්‍රියාත්මක ජාතික සම්ප්‍රේෂණ හා බෙදාහැරීමේ ජාල සංවර්ධනය හා කාර්යක්ෂමතා සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය 2015 ජනවාරි ආරම්භ කර 2018 ජනවාරි නිම කිරීමට නියමිතව තිබුණි.

මෙම ව්‍යාපෘතිය JICA අරමුදල් ලබාදීම අත්හිටුවීම මත අපේක්ෂිත භෞතික ප්‍රගතිය අත්කර ගැනීමට නොහැකි වී ඇත.

නියමිත කාලවකවානු තුළ ව්‍යාපෘති නිමකිරීමට හා අත්හිටුවා ඇති වැඩ කොටස් නිමකිරීමේ යෝජනා කඩිනමින් ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය.

කෙසේ වුවද, 2023 දෙසැම්බර් 31 දින වනවිට රු.මිලියන 39,942 ක් වැයකර තිබූ මෙම ව්‍යාපෘතියේ පැකේජ 1 හා 2 හි සැලකිය යුතු භෞතික ප්‍රගතියක් නිරීක්ෂණය නොවූ අතර, ක්‍රියාත්මක කිරීමකින් තොරව කොන්ත්‍රාත් ගිවිසුම අවසන් (terminate) කර තිබූ පැකේජ 3 හා 4 හි නැවත ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු සිදුකර නොතිබුණි.

පවතින ආර්ථික ප්‍රතිසංස්කරණ තුළ JICA අරමුදල් ලබා ගැනීම දුෂ්කර වීම මත ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලයේ අරමුදල් භාවිතාකර පැකේජ 01 සහ 02 ක්‍රියාත්මක කලද පැකේජ 03 සහ 04 තාවකාලිකව නැවැත්වීමට කටයුතු කර ඇත. ඒ අනුව මෙම ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට අනුව ඉටු කිරීමට නොහැකි බව පැහැදිලි වේ.

3.3 පාඩු හා හානි

විගණන නිරීක්ෂණය	ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලද තොරතුරු අනුව, මෝටර් රථයකට 2010 ජනවාරි 27 දින සිදුවූ අනතුරක් හේතුවෙන් රජයට රු.898,400 ක අලාභයක් සිදුව තිබුණි. අනතුර සිදු වී වසර 14 ක් ගතවී තිබුණද, එකී අලාභය අයකර ගැනීමට හෝ නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට මේ දක්වා අමාත්‍යාංශය අපොහොසත්ව තිබුණි.	මෙම අලාභය අයකර ගැනීමට ඉදිරි නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග කටයුතු සිදුකරමින් පවතී.	අලාභයන් වගකිවයුතු පාර්ශවයන්ගෙන් අයකර ගැනීමට කටයුතු කලයුතු වේ.

<p>(ආ) අමාත්‍යාංශය වෙත මුදාහැර තිබූ විදුලිබල මණ්ඩලය සතු මෝටර් රථයකට 2009 මැයි 12 දින සිදු වූ අනතුරක් හේතුවෙන් රජයට වූ රු.251,334 ක අලාභය වසර 15 ක් ගතව තිබුණ ද, අයකර ගැනීමට හෝ නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට සමාලෝචිත වර්ෂය අවසන් වන විටද අමාත්‍යාංශය අපොහොසත්ව තිබුණි.</p>	<p>අමාත්‍යාංශය වෙත මුදාහැර තිබූ ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය සතු හා තෙවන පාර්ශවීය රක්ෂණයක් සහිත මෙම රථයට වූ අනතුර හේතුවෙන් එය සිදුකල පාර්ශව වෙතින් අලාභය අයකර ගැනීම සඳහා කටයුතු සිදු කරන ලදී. නීතිපතිගේ උපදෙස් මත ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය මඟින් නඩු පවරන ලෙස ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය දැනුවත් කර ඇත.</p>	<p>අලාභයන් වගකිවයුතු පාර්ශවයන්ගෙන් අයකර ගැනීමට කටයුතු කලයුතු වේ.</p>
<p>(ඇ) විදුලි බල රාජ්‍ය අමාත්‍යවරයාගේ පුද්ගලික කාර්යය මණ්ඩලයේ නිලධාරියෙකු වෙත අනුයුක්ත කර තිබූ PH- 2913 දරණ ඩබල් කැබ් රථය දිවුලපිටියේ පිහිටි පොසොන් කලාපයේ සිට පැමිණෙන අතරතුර 2023 ජූනි මස 07 වන දින අලුයම 2.45 ට පමණ අනතුරට ලක්ව තිබූ අතර අමාත්‍යාංශයේ ලියාපදිංචි ආයතනයක් වෙතින් රථයේ අළුත්වැඩියා කටයුතු සඳහා රු.1,345,375 ක ඇස්තමේන්තුවක් 2023 ජූලි මස 06 වන දින ලබා ගෙන තිබුණි. කෙසේ වුවද, අදාල අනතුර සිදු වී ඇත්තේ රාජකාරී කටයුත්තක් අතරතුරද යන්න, එනම් ගමනේ රජකාරිමය ස්වභාවය තහවුරු කර ගැනීමට ප්‍රමාණවත් තොරතුරු විගණනයට ඉදිරිපත් නොවිණි.</p>	<p>PH-2913 රථය රාජ්‍ය අමාත්‍යතුමාගේ මහජන සම්බන්ධතා නිලධාරිමහතාගේ නිල රථය ලෙස අනුයුක්ත කර තිබුණි. අනතුර සම්බන්ධව වාර්තා කිරීමේදී එම අවස්ථාවේදී රථය ගොස් තිබූ රාජකාරී ගමන සම්බන්ධව රියදුරු විසින් ප්‍රකාශ කර නැත. මේ සම්බන්ධයෙන් මහජන සම්බන්ධතා නිලධාරී වෙතින් ප්‍රකාශ සටහන් කර ගන්නා ලෙසට උපදෙස් ලබා දී ඇති අතර 2024.04.24 දිනැතිව ඒ සම්බන්ධයෙන් මහජන සම්බන්ධතා නිලධාරී වෙත දන්වා යවන ලදී.</p>	<p>අනතුරු සම්බන්ධයෙන් පරීක්ෂණ කාලප්‍රමාණවත් තොරව විධිමත්ව සිදුකිරීමට කටයුතු කලයුතු වේ.</p>

3.4 කළමනාකරණ දුර්වලතා

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

විගණන නිරීක්ෂණය	ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) (i) 2019 අගෝස්තු ප්‍රකාශයට පත්කරන ලද ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික බලශක්ති ප්‍රතිපත්තිය හා උපාය මාර්ග ප්‍රකාශනය අනුව ජාතික මෙහෙයුම් කමිටුවක් මගින් අදාළ ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීම අධීක්ෂණය කෙරෙන අතර අදාළ කමිටුව කාර්තුමය පරාසයන් තුළ රැස්වීම් ක්‍රියාත්මක</p>	<p>2024 වසරේදී, ජාතික මෙහෙයුම් කමිටුවක් පත් කිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු සිදු කරමින් පවතී.</p>	<p>ප්‍රතිපත්තිය ඵලදායී ලෙස ක්‍රියාවට නැංවීමට කටයුතු කලයුතු වේ.</p>

කිරීමේ ප්‍රගතිය අමාත්‍ය මණ්ඩලයට වාර්තා කිරීම කළ යුතු වේ. එසේ වුවද, විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් කළ තොරතුරු අනුව, 2023 වර්ෂය තුළ ජාතික මෙහෙයුම් කමිටුව කිසිදු රැස්වීමක් පවත්වා නොතිබුණි.

(ii) උක්ත බලශක්ති ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශනය තුළ ඇතුළත් කාර්යසාධන කාල රාමුව සෑම වසර 02 ට වරක්ම සංශෝධනය කිරීමට ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතු වුවද, 2019 වර්ෂයේ සිට සමාලෝචිත වර්ෂය දක්වා සංශෝධනය කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

තාක්ෂණික ක්‍රියාකාරී කමිටුවක් පත් කර තිබුණු අතර තාක්ෂණික ක්‍රියාකාරී කමිටුව විසින් කාර්යසාධන කාල රාමුව වසර දෙකකට වරක් සමාලෝචනය කර ඇත. 2020 හා 2021 වසර තුළදී කොවිඩ් අර්බුදය වැනි විවිධ හේතු නිසා සංශෝධන සිදු කර නොමැත. එසේ වුවද 2024 වසරේ දී සමාලෝචන කමිටුවක් පත් කර ඇති අතර සංශෝධන සඳහා නිර්දේශ සකස් කරමින් පවතී.

ප්‍රතිපත්තිය ඵලදායී ලෙස සංශෝධනය කිරීමට කටයුතු කළයුතු වේ.

(iii) උක්ත කාර්යසාධන කාල රාමුවේ ඇතුළත් අමාත්‍යාංශයට පවරන ලද ඉලක්ක හා සංධිස්ථාන කරා ළඟා වීමේ ප්‍රගතිය පිළිබඳ පරීක්ෂාවේදී පහත කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

- බලශක්ති සුරක්ෂිතතාවය සහතික කිරීම යටතේ 4.1.d ඡේදය අනුව බලශක්ති ක්ෂේත්‍රයේ කාර්යසාධනය කෙරෙහි තීරණාත්මක බලපෑම් එල්ල කළ හැකි අභ්‍යන්තර හා බාහිර අවිනිශ්චිතතාවයන් පිළිබඳ අවදානම් ඇගයීමේ මණ්ඩලය 2019 වර්ෂය අවසන් වන විට පිහිටුවීමට නියමිතව තිබුණ ද, 2023 වර්ෂය අවසන් වන විටත් එය ස්ථාපිත කර නොතිබුණි.

අභ්‍යන්තර හා බාහිර අවිනිශ්චිතතාවයන් පිළිබඳ අවදානම් ඇගයීම් මණ්ඩලයක් 2024 වසරේදී පත් කිරීමට කටයුතු කර ඇත.

ප්‍රතිපත්තියේ ඇතුළත් ඉලක්ක හා සංධිස්ථාන නියමිත පරිදි සාක්ෂාත් කර ගැනීමට කටයුතු කළයුතු වේ.

- කාර්යසාධන කාල රාමුවේ, බලශක්ති කාර්යක්ෂමතාවය සහ සංරක්ෂණය වැඩි දියුණු කිරීම යටතේ, පොදු ස්ථාන ආලෝකකරණය ද ඇතුළුව ග්‍රාමීය, නාගරික සහ ප්‍රධාන මාර්ග ආලෝකකරණය සඳහා අලෝකකරණ ප්‍රමිත 2020 වර්ෂය තුළ හඳුන්වාදී අනිවාර්ය පදනමින් ක්‍රියාවට නැංවීමට නියමිතව තිබුණ ද, අදාළ ප්‍රමිත මේ දක්වා ප්‍රකාශයට පත්කර නොතිබුණි. විගණනයට ලද තොරතුරු අනුව මෙම ප්‍රමිත 2022 වසර අවසානයේ සකස් කර ඇතත් මහජන උපයෝගීතා කොමිෂන්

පොදු ස්ථාන ආලෝකකරණය ද ඇතුළත්ව ග්‍රාමීය නාගරික ප්‍රධාන මාර්ග ආලෝකකරණය සඳහා ආලෝකකරණ ප්‍රමිත සකස් කිරීම, ශ්‍රී ලංකා මහජන උපයෝගීතා කොමිෂන් සභාව මගින් මෙයට අදාළ උපදේශන සේවා ආයතනයක් යොදවාගෙන පාර්ශ්වකාර ආයතන වන මෙම අමාත්‍යාංශය, පළාත් පාලන ආයතන, ලංකා විදුලිබල

ප්‍රතිපත්තියේ ඇතුළත් ඉලක්ක හා සංධිස්ථාන නියමිත පරිදි සාක්ෂාත් කර ගැනීමට කටයුතු කළයුතු වේ.

සභාවේ නියමිත අනුමැතීන් ලබා ගෙන නොතිබුණි.

මණ්ඩලය, ලංකා විදුලි පුද්ගලික සමාගම හා ශ්‍රී ලංකා සුනිත්‍ය බලශක්ති අධිකාරිය වැනි ආයතනවල සහභාගිත්වයෙන් වැඩිමුළු පැවැත්වීම සිදු කර ඇති අතර, 2022 වසර අවසානයේ දී වාර්තාව අවසන් කර ඇත. මහජන උපයෝගීතා කොමිෂන් සභාව විසින් අමාත්‍ය මණ්ඩලයට ඉදිරිපත් කරන ලද මාර්ග ආලෝකකරණ ප්‍රමිති සඳහා සැකසූ අවසාන වාර්තාවේ නිර්ණායකයන් අනුමැතීන් සඳහා සමාලෝචන මට්ටමේ පවතින බවත් 2024 වසරේදී එම කටයුතු අවසන් කිරීමට ක්‍රියාමාර්ග ගෙන ඇත.

(ආ) බනිජ තෙල් ආශ්‍රිත පෙට්‍රල්, ඩීසල් හා භූමිතෙල් සඳහා පිළිවෙලින් අංක 768, 1103 හා 595 යන ප්‍රමිතීන් ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිත ආයතනය මගින් සකස් කර තිබුණද, ශ්‍රී ලංකාව තුළ එම ප්‍රමිත අනුගමනය කිරීම අනිවාර්ය කිරීම සඳහා විධිමත් වැඩපිළිවෙලක් සෑදීමට අමාත්‍යාංශය මේ දක්වා කටයුතු කර නොතිබුණි. තවද, ශ්‍රී ලංකාව තුළ මේ දක්වා එම ඉන්ධන වල ප්‍රමිතීන් පරීක්ෂා කිරීමේ බලයලත් ආයතනයක් ස්ථාපිත කර නොමැති අතර ඒ සඳහා විධිමත් වැඩපිළිවෙලක් සැකසීමට අමාත්‍යාංශය මේ දක්වා අපොහොසත් වී තිබුණි.

ලංකා බනිජ තෙල් තොග ගබඩා පර්යන්ත සමාගම (CPSTL) හා සපුගස්කන්ද බනිජ තෙල් පිරිපහදුවේ(Refinery) බනිජ තෙල් නිෂ්පාදන පිළිබඳව රසායනාගාර පරීක්ෂණ සිදු කිරීම සඳහා ජාත්‍යන්තරව පිළිගත් රසායනාගාර පහසුකම් ස්ථාපිත කර ඇති අතර එම රසායනාගාර උපයෝගී කර ගනිමින් අවශ්‍ය රසායනාගාර පරීක්ෂාවන් සිදු කරනු ලැබේ. ස්වාධීන තෙවන පර්ශ්වයන්ගෙන් සිදු කළ යුතු රසායනාගාර පරීක්ෂාවන් ඉන්ධන සැපයුම්කරුවන් හා අදාළ ඉන්ධන ආනයනකරු සමග එකඟතාවයෙන් සිදු කළ යුතු බැවින් එම පරීක්ෂාවන් දෙපාර්ශ්වයේ එකඟතාවය මත තෝරා ගනු ලබන රසායනාගාර වෙතින් සිදු කරනු ලැබේ.

තුන්වන පාර්ශ්වයක් මගින් තාක්ෂණික සහාය ලබා ගැනීමට ඇති හැකියාව කෙරෙහි ප්‍රමාණවත් අවධානයක් යොමු කිරීම හා රජයේ ආයතනයක යොදවන ආයෝජනය එලදායීව උපයෝජනය කිරීම සඳහා පියවර ගත යුතුය.

(ඇ) 2021 නොවැම්බර් මස අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද, විදුලිබල අමාත්‍යාංශය විසින් 2022 ජනවාරි මස ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද විදුලිබල කර්මාන්තයට අදාළ පොදු ප්‍රතිපත්ති මාර්ගෝපදේශවලට අනුකූලව වසර 2030 වනවිට මෙරට විදුලි ජනනයෙන් සියයට 70 ක් පුනර්ජනනීය බලශක්ති මගින් ලබාගැනීමට අපේක්ෂා කර තිබූ අතර එය අමාත්‍යාංශයේ ප්‍රධාන අරමුණු අතරටද ඇතුළත්ව තිබුණි. එසේ වුවද, අමාත්‍යාංශයේ 2023 වර්ෂයට අදාළ කෙටුම්පත් කාර්යසාධන වාර්තාව අනුව 2022 වර්ෂයේදී සියයට 52 ක්ව තිබූ විදුලිබල ජනන මිශ්‍රණය තුළ ජල විදුලිය ඇතුළු පුනර්ජනනීය බලශක්ති ප්‍රභවයන්ගේ දායකත්වය 2023 වර්ෂයේදී සියයට 49 ක් ව තිබුණි. ඒ අනුව, වසර 2030 වනවිට විදුලි ජනනයෙන් සියයට 70 ක් පුනර්ජනනීය බලශක්ති මගින් ලබාගැනීමේ ඉලක්කය කරා ළඟාවීම අභියෝගාත්මක විය හැකි බව නිරීක්ෂණය විය.

"දිගුකාලීන විදුලි උත්පාදන පුළුල් කිරීමේ සැලැස්ම - 2023-2042" සහ ශ්‍රී ලංකා සුනිත්‍ය බලශක්ති අධිකාරියේ පුනර්ජනනීය බලශක්ති අනාගත සංවර්ධන සැලසුම් පදනම්ව ඉහත ඉලක්ක සිදුකර ඇත. 2023 වසර අවසන්වන විට සමස්ත විදුලි ධාරිතාව වූ මෙ.වො. 4991 කින් මෙ.වො. 3167 ක් පුනර්ජනනීය බලශක්ති ප්‍රභවයන් මගින් විදුලි ජනනය කර අති අතර 2030 වනවිට පුනර්ජනනීය බලශක්ති ප්‍රභවයන් මගින් එක් කෙරෙන සමස්ථ ධාරිතාව මෙ.වො. 8783 දක්වා වැඩි කිරීමට ඉලක්කකර ඇත. මේ සඳහා දළ වශයෙන් 2024 – 2030 සඳහා ඩො.මිලි. 6110 පමණ ආයෝජනයක් සිදුකල යුතුව ඇත.

පොදු ප්‍රතිපත්ති මාර්ගෝපදේශ අනුව කටයුතු කල යුතු අතර එහි ඉලක්ක ලඟා කර ගැනීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග සැලසුම් සහගතව සිදුකල යුතු වේ.

එම ඉලක්ක සපුරා ගැනීම සඳහා මෙම අමාත්‍යාංශය අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගනිමින් පවතී.

(ඈ) අමාත්‍යාංශයේ අනුමත කාර්ය මණ්ඩලයට ඇතුළත් නොවූ තනතුරක් සඳහා අවිධිමත් ලෙස වැඩ බැලීමේ පත්වීමක් ලබා දී වසර 07 ක් සඳහා වැටුප් වශයෙන් රු. 2,047,347 ක් ගෙවා තිබීම සම්බන්ධයෙන් ඉකුත් වර්ෂයේ විගණන වාර්තාවට නිරීක්ෂණයක් ඇතුළත් කර තිබුණද, 2024 අප්‍රේල් 30 දින දක්වාම එම මුදල් නැවත අයකර ගැනීමට සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබුණි.

මූලික විමර්ශනයක් සිදු කිරීමට අමාත්‍යාංශ නිලධාරීන්ගෙන් සමන්විත කමිටුවක් පත් කර ඇති අතර කමිටු තීරණය අනුව ඉදිරි කටයුතු සිදු කරමි.

වක්‍රලේඛ ප්‍රකාරව කටයුතු කලයුතු අතර අවිධිමත් දිමනා ගෙවීම් නැවත අයකර ගැනීමේ හා මු.රෙ 135, 136,137,138 අනුව කටයුතු කල යුතු වේ.

4 මානව සම්පත් කළමනාකරණය

4.1 අනුසූක්ත කාර්ය මණ්ඩලය, තර්ජන කාර්ය මණ්ඩලය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

විගණන නිරීක්ෂණය	ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට අමාත්‍යාංශයේ විදුලිබල අංශයේ පුරප්පාඩු 27 න් සියයට 37 ක් ජ්‍යෙෂ්ඨ මට්ටමේ පුරප්පාඩු වූ අතර අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් තනතුර 2020 වර්ෂයේ සිට හා නීති නිලධාරී තනතුර 2022 වර්ෂයේ සිට පුරප්පාඩුව පැවතුණි. කෙසේ වුවද, එම පුරප්පාඩුවලින් තනතුරු 04 ක් පමණක් 2024 මැයි වන විට සම්පූර්ණ වී තිබුණි.</p>	<p>මෙම පුරප්පාඩු සම්පූර්ණ කර දෙන ලෙස දන්වා රාජ්‍ය පරිපාලන අමාත්‍යාංශය වෙත 2024.01.06 දිනැතිව ලිපියක් ඉදිරිපත් කර ඇත.</p> <p>විදුලිබල අංශයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ මට්ටමේ පුරප්පාඩු කිහිපයක් මේ වන විට සම්පූර්ණ වී ඇත. එමෙන්ම, අතිරේක ලේකම්වරයෙකු පත් කර ගැනීම සඳහා රාජ්‍ය පරිපාලන අමාත්‍යාංශය වෙත 2024.03.22 දින ලිපියක් ඉදිරිපත් කර ඇත.</p>	<p>කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව සමඟ සාකච්ඡා කර සුදුසු ක්‍රියාමාර්ගයක් ගත යුතුය.</p>
<p>(ආ) 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට අමාත්‍යාංශයේ බලශක්ති අංශයට අදාළ අනුමත කාර්ය මණ්ඩලය 103 ක් වූ අතර තර්ජන කාර්ය මණ්ඩලය 76 ක් වූයෙන් පුරප්පාඩු 27 ක් විය.</p>	<p>මෙම පුරප්පාඩු පිරවීම සඳහා රාජ්‍ය පරිපාලන අමාත්‍යාංශය වෙත ඉල්ලීම් ඉදිරිපත් කර ඇත.</p>	<p>කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව සමඟ සාකච්ඡා කර සුදුසු ක්‍රියාමාර්ගයක් ගත යුතුය.</p>